

1. coronatur Corona ferrea Aquiligrani Ab Archiepiscopo Colonienfi, ibi ungitur, & illi traduntur Imperij insignia, scilicet gladius, sceptrum, & pomum: aliaque solemnitates hujus. 2. coronatur Corona argentea Modoctia ab Archiepiscopo Mediolanensi. 3. Romae Corona aurea a R. Pontifice. De quibus late *Mores in Diction. Hist. V. Alemagne. Diction. de Trevoux. V. Election, Et latissimi Restaur. Casald. integr. Tom. de Imperatore.*

TIT. VII.

De Translatione Episcopi.

174 **T**ranslatio Episcopi dicitur ille transitus, quo Episcopus, propria Ecclesia relicta, ad aliam vacantem transfertur. Etiam dicitur transmutatio: possuntque transferri Præpositus, Abbas, & Archiepiscopus. Et potest quis de minori ad majorem, patrem, vel minorem Ecclesiam transferri: quamvis regulariter non debeat fieri translatio ad minorem Ecclesiam, C. 1. b. t. ubi Innoc. III. ait: *Novo quodam mutationis genere parvificasti majorem; & magnum quodammodo minorasti, Episcopare Archiepiscopum, imò potius de Archiepiscopare præsumens.* Olim hæc translationes Episcoporum autoritate Synodi poterant fieri, C. 37. 7. q. 1. & probat Gonzal. in C. 1. b. t. n. 15. Sed cum hæc sit una ex majoribus Ecclesiæ causis, C. 2. b. t. merito R. Pontifex eam sibi reservavit, C. 1. b. t. l. 5. tit. 5. p. 1. ita ut nullus Episcopus, etiam Titularis, habens Ecclesiam in partibus Infidelium, possit ad aliam sine Papæ licentia transferri, C. 1. b. t. Gonz. in C. 2. b. t. n. 3. Nec debet fieri translatio, si non detur necessitas, vel utilitas v. g. Si Episcopus in ea Ecclesia patitur aëris intemperiem, vel persecutionem plebis, vel si sit spes majoris lucri spiritualis in Ecclesia, ad quam transferretur: quinimò ex minoribus causis potest fieri translatio. Non solum non potest Episcopus autoritate propria ad aliam Diocesim transferri, sed nec ipsi licet Sedem Cathedralem mutare in aliam Civitatem, etiam ejusdem Diocesis, ut ex illis verbis, *Tex. in C. 1. b. t. translationes Episcoporum, & sedium mutationes colligit Gonz. ibid. num. 11.* debent ergo fieri hujusmodi translationes tantum, quando utilitas, vel necessitas hoc exigit, C. 34. 7. q. 1. ibi: *Mutationes Episcoporum, scilicet, communi*

utilitate, atque necessitate fieri licet; sed non propria cujusquam voluntate, aut dominatione. Petrus Sanctus Magister noster, & Princeps Apostolorum de Antiochia utilitatis causa translatus est Romam, ut ibidem potius proficere posset. Eusebius quoque de quadam parva Civitate, Apostolica auctoritate mutatus est Alexandriam: non tamen sine Sacrosanctæ R. Sedis autoritate, & licentia.

175 Episcopus tantum electus, etiam si confirmationem petierit, non indiget ad translationem Pontificis licentia, cum sine superioris autoritate possit Episcopatum renuntiare: quando vero confirmatus est, cum jam sit ratum conjugium spirituale inter ipsum, & suam Ecclesiam, non potest sine Papæ licentia celebrare conjugium cum alia Ecclesia, nec ad illam transire, C. 2. b. t. sed si propria autoritate transeat, utramque amittit in poenam temeritatis, C. 3. b. t. c. 31. 7. q. 1. ibi: *Non solum à Cathedra pellatur aliena, sed carebit, & propria, ut nec illi præsideat, quos per avaritiam concupiscit, nec illis, quos per superbiam sprebit.* Episcopus consecratus etiam potest ad aliam Ecclesiam transferri autoritate Pontificis, C. 34. c. 35. 7. q. 1. Et cum Deus spirituale conjugium, quod est inter Episcopum, & Ecclesiam suo tantum judicio reservaverit dissolvendum, tunc Papa dissolvit autoritate Divina, potestatem immediate ipsi tamquam Supremo Christi Vicario à Christo concessa, C. 2. b. t. ibi: *Non enim humana, sed potius Divina potestate conjugium spirituale dissolvitur, cum per translationem, depositionem, aut cessionem auctoritate R. Pontificis (quem constat esse Vicarium Jesu-Christi) Episcopus ab Ecclesia remouetur, & ideo tria hæc, quæ præmissimus, non tam Constitutione Canonica, quam institutione Divina soli sunt R. Pontifici reservata.* Hic textus verè difficilis, Crux ingeniorum est, & ideo non debet accipi in stricta significatione, quam præferet, & ut aliqui eum intelligunt, inde deducendo, vinculum Episcopi cum Ecclesia esse indissolubile de Jure Divino. Nam verius est à jure tantum Ecclesiastico, hæc indissolubilitatem provenire, & *Tex. in C. 2. b. t.* intelligendus est scilicet, quod Deus reservavit sibi dissolutionem vinculi Episcopalis eo modo, quo prædictum vinculum dissolvitur autoritate Divina, hoc est, autoritate divinitus data Christi Vicario: ac proinde dicendum est, quod Deus sibi hæc dissolutionem reservavit, sed faciendam per

suis

suum Vicarium, ac consequenter est ex institutione Divina, non immediate, sed mediate, *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 1. cap. 16. ex n. 20.* inter Episcopum enim, & Ecclesiam intervenit matrimonium, per quamdam analogiam cum matrimonio carnali, quæ ita in eo, quod neutrum possit dissolvi ex voluntate contrahentium, non tamen stat analogia in alijs; siquidem matrimonium carnale, neque ex Pontificis dispensatione potest dissolvi, postquam jam consummatum est, quod aliter se habet in matrimonio spirituali per consecrationem consummato: quia hoc non significat conjunctionem indissolubilem Christi cum Ecclesia, ut significat carnale, C. 5. de Bigam. Deinde ex Pontificis dispensatione potest idem Episcopus duas simul habere Ecclesias, cum certum sit, quod Pontifex non potest dispensare, ut quis simul duas habeat uxores. Et hac ratione matrimonium carnale est indissolubilius, & efficacius quam spirituale. Hoc tamen dicitur fortius vinculum in C. 2. b. t. quia eo quod spirituale est, dignius carnali tenetur, & est efficacius, quia per consecrationem imprimatur character indelebilis in anima, & aliquomodo est indissolubilius, quia sine licentia Papæ non potest Episcopus à sua Ecclesia discedere, cum in carnali possint conjuges mutuo consensu separari quoad torum, & cohabitationem, *Suar. de Relig. t. 3. lib. 1. cap. 16. Gonz. in c. 1. b. t. n. 16. Villaruel de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 13. n. 52.*

176 Pontifex communi utilitate, vel necessitate suggerente, Episcopum, etiam invitum, potest abolere à vinculo, quo Ecclesia sua ligatus est, ita ut Ecclesia hoc ipso vacet: non tamen potest invitum transferre, quia cum sic translatus contrahat conjugium spirituale cum Ecclesia, C. 2. b. t. debet præcedere consensus sponsi, arg. C. 14. de Sponsal. C. 21. de Election. sed si bonum publicum Ecclesiæ hæc exigat translationem, tenetur ipse Episcopus consentire; quod si renuat, potest cogi poenis à Pontifice influctis, ut consentiat, C. 35. 7. q. 1. ibi: *Non ergo mutat Sedem, qui non mutat mentem, id est, qui non causa avaritia, aut propria voluntatis, vel sue delectionis migrat de Civitate ad Civitatem, sed causa necessitatis, aut utilitatis mutatur: nam plurimorum utilitas unius utilitati, aut voluntati præferenda est: aliud est enim mutare, aliud mutari.* Hujusmodi translationes jam à tempore Julij I. & Concilij Sardicensis tempore Olij in usu sunt in Ecclesia: ex *Suar. de Relig. t. 3.*

lib. 1. cap. 16. n. 12. & frequenter in nostra Hispania sunt. Nam nostri Reges præstant Episcopos ad majores, & aliores Ecclesias, ut sic zelus, virtus, & merita ipsorum præmio debito afficiantur: Nec illicò damnum est, quod quis desideret promotionem, vel translationem ad Episcopatum, nam potest ex bono fine, modo, & circumstantijs tale desiderium coonestari, *Villaruel de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 13. ex n. 54.*

177 Per translationem vacat prima Ecclesia, ne alias esset sponfus duarum, C. 2. b. t. non solum post adeptam secundam possessionem, sed etiam ante illam: Nam supposito consensu translata, statim ac Pontifex eum solvit à vinculo primæ Ecclesiæ, hæc vacans intelligitur, & ex tunc Episcopus, nec per se, nec per Vicarium potest jurisdictionem exercere, ut tenent *Solorz. de Jur. Indiarum tom. 3. lib. 3. cap. 13. n. 80. Greg. Lop. in l. 3. tit. 16. p. 1. contra Garc. de Benef. p. 11. cap. 6. & alios.* Imò in his Indiarum Provincijs, quando Episcopus accepto Regio Rescripto suæ translationis iter arripit ad secundam Ecclesiam gubernandam, etiam si ignoret, an Pontifex eum à vinculo primæ Ecclesiæ solverit, tenent plures, primam Ecclesiam vacare per renuntiationem saltem tacitam translata, quod alij negant: & hinc plures lites, & discordiæ originem habuerunt. Ideò optimum erit consilium, si Episcopus translatus committat gubernationem Capitulo, ut hoc eligat Vicarium. Nam hoc modo, vel facultate Episcopi, vel Capitulo securius exercetur jurisdicctio, & nullitati actuum obviabitur, hocque teminarium discordiarum, & litium de medio tollitur magno cum commodo fidelium, & conscientiarum. Late *Solorz. de Jur. Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 13. ex n. 72. Villar. de Regim. Eccles. p. 1. q. 1. art. 14. ex n. 14.*

178 Prælati Episcopo inferiores exempti indigent licentia Papæ, cui immediate subiciuntur, ut transferantur. Non exempti indigent autoritate sui immediati Superioris, vel Episcopi, vel Capituli Sede vacante, C. 8. 18. q. 2. Et etiam Episcopi Diocesis, in qua sita est Ecclesia, ad quam transferuntur, C. 4. de Renuntiat. C. fin. de Cleric. peregr. non requiritur licentia Papæ, quia non intercedit conjugium spirituale inter ipsos, & Ecclesias eo modo, quo inter Episcopos, & suas Ecclesias, sed alio modo adhuc latiori, in quo sensu Ecclesiæ viduata dicuntur C. 41. de Elect. solum enim Episcopi de jure communi

suis

fuls Ecclesijs desponsantur per anulum, C. 15. de Vir. & honest. Et ibid. DD. Parochi de una Parochia ad aliam de licentia Episcopi transire possunt, C. 37. 7. q. 1. h. 35. tit. 6. p. 1.

TIT. VIII.

De Authoritate, & usu Pallij.

179 **A**rchiepiscopi, & Patriarcha, licet sint consecrati, plenitudinem officij sui non consequuntur, donec pallium recipiant à S. Pontifice. Et licet post confirmationem, & consecrationem Metropolitanam dicantur, Archiepiscopi non possunt appellari, C. 3. b. t. debentque pallium petere, vel per se, vel per alium habentem speciale mandatum, & quidem non semel tantum, sed sæpius, & sollicitè, C. 2. D. 100. instantè, scilicet, instantius, & instantissime debentque hoc fieri intra tres menses à die consecrationis, aut confirmationis, si jam consecratus erat. Si ultra tres menses, ejus culpa Ecclesia viduata consistat, communione est privandus, quousque aut loco cedat, aut se consecrandum offerre non differat. Si ultra quinque menses ejus culpa Ecclesia sit viduata, neque ibi, neque alibi consecrationis donum percipiat: Imò Metropolitanam sui iudicio cedat, C. 1. D. 100. debetque talis Archiepiscopus ante pallij receptionem juramentum fidelitatis, & obedientiæ prestare, C. 4. D. 100. C. 4. de Election. nec criminis objectionem differat pallij traditio, nisi juret obiciens crimen, se non calumniosè id agere, & se ad rationis, vel aliam extraordinariam poenam obliget, atque probationes in promptu habeat, id est, quod intra duos menses à die collationis numerandos probet id, quod objicit. Extr. un. b. t. int. com.

180 Pallium conficitur ex lana duorum agnorum, qui quotannis offeruntur à Religiosis S. Agnetis in ejus festo, & altari, quos recipiunt Canonici Lateranenses utique ad tonsionis tempus, & tunc eos Pontificis subdiaconis tradunt: & ex eorum vellere etiam aliam admiscendo lanam fit fascia quatuor digitorum in modum torquij, coronæ, vel circuli, quæ circuit humeros, & pectus, & duas lineas ab utraque parte ante, & retro pendentes habet, continet insuper quatuor Cruces, ante, & retro, à dextris, & à sinistris positas. Hæ Cruces juxta ali-

quos sunt rubræ, juxta alios, vel rubræ, vel nigræ. Sed *Didacus Ximen. in Lex. Eccles. v. Pallium*, ait has Cruces, nunc esse nigras, licet antiquitus essent rubræ. Et sic censet universaliter practicari. Etiam tres acus aureæ insiguntur lapidem pretiosum habentes. Scilicet, ante pectus, supra sinistrum humerum, & post tergum. Hodie debet pallium esse ex lana, non ex alia materia contextum, licet tempore S. Gregorij ex bysso conficeretur: quia ut Clem. II. tradens pallium Joanni Salernano Episcopo dixit: in quo, quia de vellere ovis est, intellige, te esse Pastorem. Etiam vocatur *Superbumerale*, & juxta Alcuinum respondet Rationali Pontificis Judæorum. Sed certè pallium respondet vestimento S. Sacerdotis, quod ab Hebræis *Ephod* à Græcis *Epomis*, à Latinis *superbumerale* vocatur. Vid. *Genez. in C. 1. b. t. Suppl. Moreri. Et Diction. de Trev. v. Pallium*. Dicitur, sumi de corpore Divi Petri, in C. 4. de Election. quia vel benedicitur à Papa in altari D. Petri, vel quia significat quasi particulam potestatis Ecclesiasticæ, quæ in Divo Petro, & ejus successoribus retinet. Vel quia datur à Rom. Pontifice Divi Petri successor, à quo provenit hæc potestas dandi pallium: Nam jam hodie cessavit privilegium conferendi pallium suis suffraganeis concessum à Pontifice quatuor Patriarchis, videlicet, Constantinopolitano, Antiocheno, Alexandrino, & Hierosolymitano, C. 23. de Privileg. ut clarè habetur in L. 5. tit. 5. p. 1. ibi: *Es skament el Papa ba poderio de dar el Padio à los Patriarcas, & à los Primados, & à los Arzobispos.*

181 Pallio utuntur Romani Pontifices, C. 4. b. t. Et quidem à primis Ecclesiæ nascentis temporibus. Alij antiquitus solum ex speciali concessionis Pontificis eo utebantur. Sic D. Petrus illud Materno Episcopo Treverensi misit. S. Linus, & alij alijs, quousque coepit indifferenter Archiepiscopis concedi. Nunc ergo de jure communi conceditur Patriarchis, Primatibus, & Archiepiscopis omnibus. Et ex privilegio conceditur Episcopis Otienensi, Papiensi, Lucensi, Bambergensi, Dolensi, & Quinque Ecclesiensi, Azor. & alij, L. 16. tit. 5. part. 1. ibi: *E puede (el Obispo) facer todas las cosas, que face el Arzobispo, fueras que non debe tener el Padio, como èl, si non se lo oviesse otorgado el Papa por su privilegio.* Solus R. Pontifex semper, & ubique in Missarum solemnibus pallio utitur: quia assumptus est in plenitudinem Ecclesiasticæ potestatis,

tis, quæ per pallium significatur, C. 4. b. t. Ceteri verò, qui solum in partem sollicitudinis Pastoralis sunt vocati, nec semper, nec ubique pallio utuntur. Solum enim eo uti possunt intra, non extra suam Provinciam, C. 1. C. 5. b. t. nec consuetudine, sed solum ex privilegio Apostolico possunt uti pallio extra Provinciam, C. 5. b. t. & tunc requiritur consensus Episcopi, vel Archiepiscopi illius Dioecesis, C. 5. b. t. *Trid. sess. 6. de Ref. cap. 5.* Olim ex consuetudine omnes Archiepiscopi Hispaniæ etiam extra Provinciam pallio utebantur: quod ab Innoc. III. fuit prohibitum, & tantum concessum, ut singulare privilegium Archiepiscopo Compostellano, C. 5. b. t. in loco tamen exempto potest Archiepiscopus, etiam proprio illius loci Rectore invito, pallio uti, & Pontificalia celebrare, Gl. 2. de *privileg.* quia talis celebratio respicit dignitatem, & honorem Archiepiscopi, sine administratione jurisdictionis, quod ubique Episcopus in sua Dioecesi, Archiepiscopus in sua Provincia permittitur.

182 Dies, quibus pallio uti possunt, juxta *Gloss. in C. 4. b. t.* sunt dies Nativitatis D. S. Joannis Evangelistæ, S. Stephani, Circumcisionis, Epiphaniæ, Dominicæ Palmarum, Jovis, & Sabbati Sancti, tres dies Resurrectionis, & Pentecostes; S. Joannis Baptiste, & omnium Apostolorum: Etiam eo uti possunt in tribus Festivitatibus B. V. Mariæ, S. Michaelis, in festivitate Omnium Sanctorum, in Dedicatone Ecclesiarum, in principalioribus festivitatibus ejus Ecclesiæ, in ordinationibus Clericorum, in consecrationibus Episcoporum, in die Anniversarij suæ consecrationis, & in alijs juxta concessionis tenorem. His enim diebus, licet possint, non tamen tenentur Archiepiscopi cum pallio celebrare, si scilicet privatim, & sine Pontificalibus velint celebrare. Nam tantum in Missarum solemnibus eo possunt uti, C. 4. b. t. C. 6. D. 100. in Synodo etiam possunt pallio uti, minimè verò in Missis Desuñtorum, C. *fin. b. t.* nec extra Ecclesiam, v. g. si in domo privata, vel tentorio celebrent, Gl. *Marg. in C. 6. b. t.* Quando Pontifex mittit pallium, dicit: *Tradimus tibi pallium, ut eo intra Ecclesiam tuam utaris, quod ita intelligitur: videlicet intra quamlibet Ecclesiam Provincia tibi commissa. Si verò te sacris indutum vestibus Ecclesiam processionatitè, vel alio modo exire contigerit, tunc tuo pallio minimè uti debes.* C. 1. b. t.

183 Ante pallij receptionem non assequuntur Archiepiscopi plenitudinem potestatis: nam licet per pallium nihil addatur consecrationi, tamen executio officij committitur, in quo stat plenitudo potestatis, C. 3. b. t. Hinc non possunt exercere actus proprios muneris Archiepiscopalis, quales sunt visitare Provinciam, convocare Concilium Provinciale: nec itidem possunt exercere actus majores Ordinis Episcopalis, quos debent Pontificalibus induti, exercere: ut sunt consecratio Episcoporum, benedictio Abbatum, & Virginum, ordinatio Clericorum, dedicatio Basilicarum, & consecratio chrimatis: Cum istos actus non tamquam simplex Episcopus, sed tamquam Archiepiscopus facere videatur, C. 28. §. 1. de *Elect.* si tamen Archiepiscopus, cum sit consecratus hæc exerceat, etiam sine pallio, valida quidem, illicita tamen erunt: nam solum timent contra Legem prohibentem, non contra irritantem, *Barb. de Jur. Eccl. lib. 1. cap. 7. n. 17. Genez. in C. 3. b. t. n. 7.* Possunt tamen ante pallij receptionem exercere actus communes jurisdictionis Episcopalis: quales sunt cognoscere, & delegare causas, committere alij Episcopo potestatem consecrandi Episcopos, benedicere paramenta, Calices, cameterium: aliosque actus facere, qui extra Missam cum stola tantum peragi possunt. Imò extra suam Provinciam actus majores Ordinis Episcopalis exercere, si ab Episcopo invitentur: nam in hoc casu non ut Archiepiscopi, sed ut Episcopi tales actus exercent; C. 11. C. 28. §. 1. de *Elect.*

184 Pallium adeò personale est, ut personam non egrediatur; nec potest Archiepiscopus alteri Archiepiscopo commodare pallium; sed cum eo debet sepeliri, C. 2. b. t. si talis Archiepiscopus in Episcopatum alterius Ecclesiæ promovetur, nequit ibi pallio uti; ex *S. Congreg. Rituum 16. Oct. 1604. apud Ximen. lex. Eccles. v. Pallium*. Imò si ad alium Archiepiscopatum transferatur, non potest pallio antiquo uti; sed debet aliud petere, & expectare, C. 4. de *Postul. Pralat.* quia conceditur personæ cum restrictione ad locum, ac proinde, si renuntiat loco, seu Ecclesiæ usum pallij amitti, C. 9. de *Remun.* Translatus ergo ad alium Archiepiscopatum debet primum pallium secum ferre, & cum eo sepeliri. Ita ut vel utroque indugatur, vel potius pallio postertus accepto, & alterum corpori, vel capiti Archiepiscopi in sepulchro subiciatur. Licet

impositio pallij regulariter alicui Episcopo committitur: tamen in his Indiarum partibus solet committi aliquibus Dignitatibus, ut videtur inconueniens, quod conigit defecto, quando Illustr. D. D. Ferdinandus Arias Ugarte, fuit factus Archiepiscopus Limentis: nam fuit necessarium, quod Panamensis Episcopus, cui traditio pallij erat commissa, Limam peteret: in quo itinere conficiendo dimensae fuerunt 800. leuca, & decem mille ducatus fuerunt expensis. Teste Villaroel de Regim. Eccles. p. 1. q. 4. art. 2. ex n. 50.

TIT. IX.

De Renuntiatione.

185 **R**enuntio, quae etiam vocari solet resignatio, ablatio, remissio, cessio, & ejuratio, est libera, ac spontanea dimissio iuris, quod quis habet in Dignitate, vel beneficio Ecclesiastico, coram competente superiori, ex causa legitima, facta. Potestque fieri, vel tacite, vel expresse. Tacite dicitur renuntiare, quando apponit actum de iure accomdatum ad renuntium; arg. C. 3. b. t. nisi expresse protestetur, se nolle renuntiare; Barbof. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. ex n. 40. quoad effectum renuntiationis, idem est, si apponatur quis actum incompatibilem cum beneficio, v. g. vel cui a iure annexa sit privatio, v. g. si quis pacificam possessionem beneficii cum priori incompatibilis consequatur, C. 28. de Præbend. vel si post beneficium curatum obtentum non ordinetur intra annum in Sacerdotem, C. 14. de Elect. in 6. vel si quis patiatum suum beneficium ab alio per triennium possideri, vel si solemniter religionem profiteatur, C. 4. de Regul. in 6. vel si in minoribus constitutus matrimonium contrahat, C. 1. c. 3. de Cleric. conjug. Barbof. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. ex n. 37. Expresse fit renuntio, quando quis verbis expressis coram superiori renuntiat. Et de hac renuntiatione sermo est in præsentibus. Et alia fit simpliciter, & absolute in manu Superioris, sine ulla pactione, vel modo: Alia fit sub aliqua conditione, vel modo: v. g. causa permutationis, ad persuadendum, scilicet, proprium beneficium cum beneficio alterius, vel in favorem certae personae, vel cum fructum, & expensarum reservatione, vel reservando sibi regressum, ingressum, vel accessum.

186 Renuntio extorta dolo, vel

fraude versante circa ipsius substantiam, non valet, utpote facta sine consensu: si quidem errantis nullus consensus est, L. 15. ff. de Jurisdic. si non circa substantiam, sed solum circa accidentia dolus versetur, valet, quia libera est, quoad substantiam; debet tamen per Judicem rescindi, quia nemini sua fraus patrocinari debet, C. 15. de Præbend. si gravi metu, & iniuste sit extorta, licet iure naturali valeat, quia metus non tollit libertatem, L. 21. §. 5. ff. Quod metus caus. junct. Gloss. iure tamen Positivo, saltem est rescindenda, C. 5. b. t. c. 3. c. 4. de His, quae vi; Barb. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. n. 116. Renuntio verò facta, quando renuntians est captus, & detentus à personis Sæcularibus, & ad renuntiandum compulsus est, nullius omnino est firmitatis, Cl. 2. de Penis.

187 Quilibet, si non prohibeatur, potest renuntiare suo iuri, vel beneficio, C. 16. c. 23. de Regular. L. 29. C. de Pænit. dum in alterius præjudicium non cedat renuntio. Et quidem R. Pontifex nulla spectata, nec Concilij Generalis licentia, potest Pontificatui renuntiare. Ut licite tamen fiat, requiritur causa iusta, v. g. propria salutis, vel boni universalis Ecclesiae, cui regenda minus idoneus invenitur: alius peccaret, temere solvendo vinculum arctissimum, quo est universalis Ecclesiae obligatus: Et sic defecto renuntiavit Pontificatui Celestinus V. qui & omnium concordia Consilio, & assensu, autoritate Apostolica statuit, & decrevit, R. Pontificem posse liberè resignare, C. 1. b. t. in 6. quam Constitutionem postea promulgavit Bonifac. VIII. qui ipsi successit, ut ex ipsa Constitutione constat, & probant Gonz. in C. 4. b. t. n. 3. Hieronym. Gonz. in Reg. 8. Cancell. Gloss. Proem. §. 5. ex n. 16. & alij contra aliquos, nimis irreverenter loquentes de R. Pontifice Bonifacio VIII. Episcopus, etiam potest Episcopatum renuntiare: sed non licet ei Episcopatum propria autoritate deserere, nisi accedat R. Pontificis licentia, C. 1. b. t. quia nullus alius potest solvere vinculum, quo Episcopus suae Ecclesiae adstringitur, C. 2. de Translat. Episc. Potestque hæc renuntio fieri per Procuratorem, cum speciali, quidem mandato: & ipse debet ad unguem servare mandatum, & aliter factum irritum erit, nisi mandantis melior conditio fiat, C. 1. de Procurat. in 6. junct. L. 5. ff. Mandat. Barbof. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. n. 86. quod si Procurator resignet post revocatum mandatum, & antequam revocatio intimaretur ipsi, vel

su-

superiori, valet resignatio, nisi forte per ipsos, aut alios maliiose factum fuerit, quominus ad eos, vel eorum alterum ante cessationem poterit revocatio pervenisse, Cl. un. b. t. quia speciale est in matrimonio, quod contractum post revocatum procuratorem, licet tam ipse procurator, quam eam qua contraxit, revocationem huiusmodi penitus ignorent, nullius momenti existit, cum illius consensus defecerit, sine quo firmitatem habere nequivit, C. fin. de Procurat. in 6.

188 Renuntiare nequeunt, furiosi, mente capti; arg. C. 5. b. t. Beneficiatus respectu illius beneficii, ad cuius titulum ordinatus est, nisi de hoc fiat mentio, Triad. sess. 21. de Ref. cap. 2. & aliunde ipse habeat congruam sustentationem. Ut ergo valeat renuntio talis beneficii, debet renuntians aliunde habere, unde sustentetur, & insuper in renuntiatione exprimeret, se esse ad titulum illius beneficii ordinatum; alias erit invalida, utpote facta contra formam, & Decretum irritans Tridentini, Barbof. de Offic. Episc. alleg. 19. ex n. 33. Garc. de Benef. p. 11. cap. 3. n. 56. Et a fortiori erit invalida renuntio, si beneficiatus non habeat, unde sustentetur, quantumvis ad titulum illius non sit ordinatus. Ex Const. S. Pij V. Quanta, An. 1568. Lacroix lib. 4. n. 983. Nec sine expressione qualitatis beneficii potest renuntiare beneficius defuncto Collegio Clericorum, Monasterio Regularium, vel Seminario studiorum. Nec potest renuntiare beneficium litigiosum in favorem alicujus tertij, bene verò in favorem colligantis, C. 2. Ut lite pendat. in 6. Nec qui habet beneficium in commendam potest ei renuntiare: quia solum habet administrationem, non jus, nec titulum, ac proinde illud alteri resignare non valet. Simpliciter tamen potest iuri, quod habet renuntiare: sicut hoc modo possunt resignari beneficia patronata, electiva, vel reservata S. Pontifici, quia hoc modo nulli præjudicium generatur: minime verò in favorem tertij, vel ex causa permutationis, nisi accedente consensu patroni, Electorum, vel Papae, vel eorum, quorum interest, quia eorum jus læditur: possuntque tales ad resignationem aliter factam rescindendam agere, Barbof. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. ex n. 142. pensio, quae proprie non est beneficium, sed onus temporale, quod etiam Laico conferri potest, renuntiare simpliciter valet: in favorem verò tertij non aliter, quam Superioris accedente licen-

Tom. I.

tia. Clericus impubes non potest beneficium renuntiare nisi accedente Tutoris autoritate, & Decreto Judicis; arg. ex in C. 2. de Etate, & qual. C. fin. de Judic. in 6. Major verò 14. annis, licet minor 25. etiam sine Curatore potest beneficium renuntiare, Barbof. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. n. 134. quia in causis spiritualibus potest per se agere, & pro majori habetur, C. fin. de Judic. in 6. Et hac ratione si renuntio beneficio, & alteri collato post talem collationem, se dicat læsum, non restituitur in integrum, Garc. de benef. p. 11. cap. 3. n. 61. Castropal. tr. 13. D. 6. p. 2. §. 3. n. 13. contra aliquos. Infirmus, licet de iure communi possit beneficium resignare; arg. C. 14. b. t. si morte naturali moriatur intra viginti dies à die factae resignationis, talis resignatio prohibetur per Reg. Cancell. de Infirmis, ut sic fraudibus resignantium occurratur arg. C. 2. b. t. Et in odium successioneis hereditariae in rebus Ecclesiasticis, C. 7. C. 11. de Filijs Presbyter. sive simpliciter, sive in favorem, sive in manibus Ordinarj fiat; Barb. de Jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. n. 127. Nec sufficit diem esse inchoatum, sed debent esse 20. dies naturaliter completi, qui currunt à momento ad momentum, L. 3. §. 3. ff. de Minor. à die prælii consensus a resignante coram legitimo Superiore, prædictam resignationem acceptante. V. g. si quis resignavit die 1. Martij hora 8. ante Meridiem, & decessit die 21. eadem hora, tenet resignatio; si antea decessit, non tenet resignatio, sed beneficium vacat per mortem beneficiati, quia verè moritur intra 20. dies resignationis factae, Castropal. tr. 13. D. 6. p. 2. §. 3. ex n. 10. alios citans. Hodie in Regula Cancellariae dicitur. Etiam vigore supplicationis, dum esset sanus signata: ac proinde de quocumque, etiam sano resignante intelligitur, & practicatur, Castropal. n. 4.

189 Criminosus, qui non est ipso iure privatus, sed est privandus per sententiam, potest renuntiare, simpliciter permutare, & resignare beneficium in alterius favorem. 1. etiam si sciat, alium illud impetrasse in eventum privationis, & impetrationem esse præsentatam. 2. etiam si ipse sit jam accusatus: imo, etiam si contra ipsum sit lata privationis sententia, si ab ea legitime sit appellatum. Nam per appellationem suspenditur sententia, etiam si postea male appellatum pronuncietur. Nec est necesse in resignatione facere mentionem criminis, litis, aut privationis,

1

nis,

nis, cum hoc nullo jure caveatur. De quibus legitur *Gare. de Benef. p. 11. cap. 3. ex n. 62. Laer. lib. 4. n. 985.* Si verò sententia privationis beneficii transijt in auctoritatem rei judicatae, non potest fieri renuntiatio, maxime in alterius favorem. Nec ille, qui sententia fuit beneficio privatus, nec ille, qui in beneficium intrusus est sine titulo Canonico renuntiare valet: quia pro non dato habetur, quod ab illo datur, qui non potest de jure dare, *C. 5. de Jur. Patron. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 139.* idem dicendum est de eo, qui ipso jure beneficio privatus est, vel ob crimen, vel ob professionem Religiosam, vel ob aliud beneficium incompatible, *Gare. de Benefic. p. 11. cap. 3. n. 124. Lacroix lib. 4. n. 986.* contra alios. Potest beneficiatus, etiam si senex sit, resignare: imò etiam si beneficium statim sic vacaturum. Sic ille, qui cum non esset Sacerdos obtinuit beneficium parochiale, & intra annum debeat ordinari, potest ultima die termini beneficium renuntiare: quia cum adhuc sit quasi Dominus ejus, de illo disponendo, utitur suo jure, *arg. L. 21. C. Mandat. Similiter potest quis beneficium resignare, cujus possessionem non est adhuc adeptus, Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 131.* Novitius non potest hodie, sicut poterat antiquitus, intra annum Novitatus beneficium renuntiare, *C. 3. b. t. C. 4. eod. in 6.* Sed debet fieri renuntiatio juxta formam, *Trid. sess. 25. de Regul. cap. 6.* alias non satis proviunt easdem, ne extorqueatur professio metu sustentationis defuturae, *Suar. de Relig. tom. 3. lib. 5. cap. 16. n. 12. Sanch. in Decal. lib. 7. cap. 5. n. 38.* contra *Castropal. tr. 13. D. 6. p. 2. §. 3. num. 15. Barbos. & alios.*

190 Beneficium Canonice obtentum, quodcumque sit, non potest renuntiarì à beneficiario, propria auctoritate, sed est necessarium, licentiam, & consensum proprii Episcopi habere, *C. 4. b. t. cum sine ejus auctoritate non possit acquiri: ac proinde locum debet habere regula juris, quae dicit: Omnis res per quicumque causas nascitur per easdem dissolvitur, C. 1. de Reg. jur. L. 35. ff. eod.* Si Clericus sit subiectus Praelato inferiori Episcopo non debet beneficium sine sui Praelati licentia renuntiare, *Gl. in C. 4. b. t. v. in consulto:* potest tamen renuntiare sine hujusmodi auctoritate beneficium, ad quod Clericus solum habet jus ad rem, ut electus, vel praesentatus, *C. 26. de Elect. in 6. a. g. C. 6. b. t.* vel si beneficium sit litigiosum:

talis enim renuntiatio, cum per eam recedatur à lite, est favorabilis, *Gare. de Benef. p. 11. cap. 3. n. 249. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 5. & ex 28.* illi, qui vult ingredi Religionem, sufficit licentiam petere ab Episcopo ad renuntiandum, quamvis eam non obtineat; *arg. C. 18. de Regular. Clericus invalide coram Laico resignat, & si nullo metu hoc faciat, spoliandus est beneficio, C. 8. b. t. saltem in poenam delicti commissi in renuntiando coram Laico, Ganz. in C. 4. b. t. n. 7.* Si coram Ecclesiastico resignet, sed non legitimo Superiori, valet, quoad ipsam resignantem, in vim pacti, de non repetendo; *arg. L. 27. §. pen. ff. de Pactis:* non verò, quoad legitimum Superiorem: quia alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri, *L. 74. ff. de Reg. jur.* estque in arbitrio legitimi Superioris renuntiationem acceptare, & alteri conferre beneficium, vel cogere resignantem revertere ad beneficium, quod propria auctoritate dimiserat, *C. 19. 7. q. 1. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 16.*

191 Resignatio pura, & simplex fieri debet in manibus illius Superioris, qui potest instituire, & destituere, seu depone, *Gl. in Clem. un. b. t. v. Manibus.* Sic possunt admittere resignationes R. Pontificis in tota Ecclesia: Cardinalis Legatus à Latere in sua Provincia. Secus vero Legatus non Cardinalis sine speciali mandato, *C. 1. de Offic. Legat. in 6.* Episcopi in sua Dioecesi, *C. 4. b. t. C. 3. de Infit. Capitulum, Sedevacante, C. 14. de Major. & obed. & qui hoc ex privilegio habent. Nequit verò Vicarius Generalis resignationem admittere, quia non valet Clericum à beneficio amovere, C. 2. de Offic. Vicar. in 6.* nisi habeat speciale mandatum, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 127.* Episcopus potest recipere resignationes beneficiorum suae Dioecesis, etiam in Curia, non tamen potest ea conferre, cum per resignationem censentur in Curia vacare, ac proinde ad R. Pontificem spectat eorum collatio. Etiam coram Episcopo possunt resignari beneficia Sedi Apostolica reservata, quia reservatio solum afficit beneficium, quoad potestatem conferendi, non quoad potestatem renuntiandi, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 135.* Resignatio ex causa permutationis, quando permutatio fit inter ipsos resignantes, fieri valet coram illo, qui potest resignationes puras admittere, *C. un. de Rex. perm. in 6.* Renuntiatio conditionalis in favorem

cer-

certae personae, etiam absque ulla reservatione pensionis non potest fieri coram Ordinario: cum omnis pactio in spiritualibus prohibeatur, ut speciem simoniae referens, *C. 5. de Rex. perm. C. fin. de Pactis,* licet verè possit aliquando à simonia excusari, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 53. Suar. de Simon. lib. 4. cap. 35. n. 6. & com. DD. contra Covar. 1. Var. cap. 5. n. 5. Sor. de Just. l. 9. q. 7.* solum ergo coram R. Pontifice possunt fieri resignationes conditionales, scilicet in favorem certae personae; *arg. C. 1. de Consec. prabend. Suar. de Simon. lib. 4. cap. 35. n. 6.* vel cum reservatione pensionis; *arg. C. 8. de Præb. vel sub conditione regressus,* hoc est, ut renuntians possit ad beneficium regredi, vel ingressus, hoc est, si resignaret ante possessionem, ita ut mortuo resignatario, propria auctoritate possit renuntians ingredi possessionem illius: vel accessus, hoc est, si puer resignaret, ut cum haberet aetatem ad eam beneficium, *Trid. sess. 25. de Ref. cap. 7.* Etiam reservantur S. Pontifici resignationes triangulares, aut quadrangulares, v. g. si Titius beneficium resignet ea conditione, ut Cajo conferatur, Cajo suum beneficium resignet ea conditione, ut Sempronio conferatur, & Sempronius resignet suum beneficium ut Titio conferatur, *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15.*

192 Cum ille, qui sub conditione resignat, non intendat dimittere beneficium, nisi adimpleatur conditio; inferior Papa, cum non possit conditionem adimplere, non potest resignationem admittere, adhuc simpliciter conditione rejecta; *arg. L. 55. ff. de Condit. & demonstr. neque per talem renuntiationem abdicatur jus à resignante; imò pro infecta habetur ipsa resignatio, si non acceptatur cum dicta qualitate, & conditione; arg. C. 20. de Præb. in 6. Cl. un. de Rex. perm. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 46.* Hinc si beneficium alteri, quam ei in cujus favorem fuit renuntiatum, conferatur: tale beneficium non censetur vacasse: quia omnia sunt conditio adjecta, & poterit resignans continuare possessionem ex antiquo titulo. Similiter non vacat, si resignatario non conferatur in effectu beneficium; vel quia fit excommunicatus, vel quia nolit illud acceptare. Similiter, si resignans reservavit sibi certam pensionem fructuum, & hac non tribuatur ipsi, vel tribuatur in minori quantitate, non tenet resignatio ex defectu conditionis; ac proinde nec beneficium vacat; *Barbos. de*

Tom. I.

Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 72. Potest tamen simpliciter resignans commendare Episcopo, non per modum pacti, aliquam personam, & etiam pro ea deprecari, & quamvis ipsi conferatur beneficium, nulla committitur simonia, *C. 43. de Simon.* quod etiam hodie habet locum post Constit. S. Pij V. Quarta, ubi tantum permittit fieri apud Ordinarios simplices renuntiationes, ut ut nec nutu, nec verbo, nec signo in alterius favorem fiant. Nam solum prohibuit intentionem expressam, vel tacitam deductam in conventionem; *Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. & ex n. 59.*

193 Causae, ob quas Episcopi possunt petere, & Papa solet concedere licentiam Episcopatum renuntianti, sunt sex, quas significat, *Gloss. in C. 10. b. t.* his verbis:

Debilis, ignarus, male conscius, irregularis, quem mala plebs odit, dans scandalum cedente possit.

1. Ergo fit renuntiatio, quando Episcopus non potest exequi suum officium, vel si ita debilis sit, ut in sua Ecclesia nequeat sine mortis periculo manere, *C. 9. b. t.* Et verò, qui senio confectus est, si aliunde utilis, & necessarius Ecclesiae sit, non datur facultas renuntiandi, sed potius ei est dandus coadjutor, *C. 1. b. t. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 90.* 2. Quando Episcopus ignorat necessaria ad officium, & regimen Ecclesiae. 3. Quando crimen impedit executionem officii, etiam post peccatam poenitentiam, & inducit ipso jure infamiam. 4. Quando Episcopus habet irregularitatem, vel quae indispensabilis est, vel non facile dispensabilis, ut ea quae procedit ex bigamia, damnato coitu, vel homicidio voluntario. 5. Quando plebs contradicit illi irrevocabiliter, hoc est, sine spe emendationis. Nam & Apostoli, Judaeis adversantibus, ab eis discesserunt, & se converterunt ad Gentes, *Act. 13. 6.* Quando grave scandalum pusillorum, scilicet, ex ignorantia, vel infirmitate Populi oritur: iecus si sit Pharisaicum, seu ex malitia Populi proveniens: hoc enim non debet caveri. *Si propter alias causas, (ait Text. in C. 10. b. t.) cessionem affectus non est in hoc tibi postulanti favendum.* Ne quidem ut Episcopus fiat religiosus: Quia facilis indulgetur ut ascendat Monachus ad Praelatum, quam Praesul ad Monachatum descendat, etiam si religionem novisset. Si vero antequam fieret Episcopus votum religionem ingredienti emisit, tenetur Episcopatum resignare, & votum, religionem ingrediendo, implere, quod si postea in

12

Epil-

Episcopum eligeretur, posset Episcopatum acceptare, C. 10. de Voto. Sed cum Pontifex possit in quacumque dispositione canonica dispensare, valet utique ex alijs iustis causis renuntiationes admittere; arg. C. 4. de Consec. Præbend.

194 Ut beneficia minoræ renuntientur, siue simplicia, siue curata, minores causæ sufficiunt: ut morbus, senium, vitium corporis, v. gr. si beneficiarius sit cæcus, claudus, vel mutus: & alia causæ huiusmodi; Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 99. quin imò, & aliquando potest quis compelli, ut beneficio, vel Prælatuæ renuntiet, si sit reus criminis, ob quod poterat illis privari, vel si laboret irregularitate difficile dispensabilis; Barb. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. num. 92. vel si alio modo non potest tolli scandalum pusillorum: imò, & lex charitatis illum renuntiare obligat. Renuntiationes beneficiorum, siue sint curata, siue simplicia, Regularia, vel Sæcularia, consistorialibus exceptis, hoc est, quæ conferuntur Romæ in Consistorio, ut Archiepiscopatus, Episcopatus, &c. debent fieri publicari in loco, & tempore præscriptis à Greg. XIII. in Const. Humano, ibi: *De beneficijs, quæ in manibus Ordinariorum, etiam Cardinalium: extra Romanam Curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotium universum admissionis, vel rejectionis huiusmodi, etsi per eos facienda erit, provisionis resignati beneficii, juxta Apostolicas, & alias Canonicas Sanctiones omnino absolvant, & qui sic provisus fuerit, intra tres menses à die sibi facta provisionis illam publicet, & possessionem beneficii capiat modo, & forma supradictis; Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 113. & n. 187. & seq. sed hæc Constitutio, vix est in usu, ut testatur, Gare. de Benef. p. II. cap. 3. n. 289.*

195 Ex quo renuntiatio simplex, & pura est admittitur, vacat beneficium; arg. C. 6. de Rescript. in 6. nec potest amplius repeti beneficium, C. 8. 7. q. 1. C. 3. b. t. nec beneficiarius potest amplius beneficii possessionem retinere, nec potest fructus percipere, cum careat titulo legitimo, sed debet fructus, si quos percepit resignatorio restituere, Barb. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. n. 150. ac consequenter non tenetur resignans horas ob beneficium recitare; arg. C. 60. de Appellat. nisi alio titulo obligetur, Nec tenetur solvere pensionem, vel alia onera beneficii: nam ea ut quid accessorium, sequuntur fructus beneficii; Barb. de Jur. Eccles. lib. 3. cap.

15. n. 148. Si post renuntiationem, quis spoliatur beneficio, non debet restitui, si ante resignationem fuit spoliatus, & postea renuntiavit, debet restitui ad possessionem, à qua per spoliatum fuit dejectus, C. 2. de Restit. spoliat. Barbos. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 66. Denique sic renuntians amittit omne jus proprietatis, & possessionis, quod in beneficio habebat; sed licet non possit illud ex vi prioris tituli repetere, C. 3. c. 6. b. t. potest tamen ex novo titulo repetere, v. g. si de novo ei idem beneficium conferatur, etiam si jurasset amplius non petere illud beneficium, C. 2. b. t. nam tale juramentum non extenditur ad novum titulum, Gonz. in C. 2. b. t. Ille, qui à superiori petijt, & obtinuit licentiam renuntiandi; ne illud tamen superior, potest cogi renuntiare: scilicet si non obtinuit, licet petijisset, C. 12. b. t. Similiter, qui nuntium misit ad renuntiandum Abbatia, v. g. si licentia adhuc non sit impetrata, potest poenitere, C. 14. b. t. qui procurator constituit ad renuntiandum potest illum revocare, Cl. un. h. t. Et quamvis hæc de jure communi procedant tamen hodie attendenda sunt communiter praxi, ille, qui licentiam renuntiandi petijt, potest poenitere, donec consensus fuerit extensus in Camera, vel Cancellaria; Barb. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. num. 119. Gonz. in C. 12. b. t. n. 6. & alij; adeo, ut quamvis resignatio in favorem sit admittitur apud Pontificem, signata per stat, ut petitur, & registrata: etiam resignans juraverit, se non revocaturum, datus locus poenitentia. Si vero resignatarius cum consensu Papæ acceptavit, & jus suum alteri celsit, non potest resignans poenitere. Similiter, si Litius, v. gr. renuntiavit in favorem Caij, pro quo jam sunt expeditæ litteræ in forma gratiosa, non potest revocari renuntiatio. Si Pontifex resignationem admisit, & resignatarius eam acceptaverit, & moriatur, nondum justificatis litteris in forma dignum: aliqui tenent, beneficium vacare; sed cum resignatio non sit sortita effectum non censetur, resignantem, se suo jure abdicasse, quia non fuit verificata conditio; Barb. de Jur. Eccles. lib. 3. cap. 15. ex n. 71. Lacr. lib. 4. n. 957. & 971.

196 In nostra Hispania, & præcipue in Indijs, solent vendi aliqua officia publica, quæ immediatè non habent administrationem justitiæ, ut Decurionatus, Hispanæ Regimientos, & alia huiusmodi, & eorum pretium Regio ærario applicatur; illi, qui talia officia emunt possunt ea in

favorem tertij resignare, dummodo resignatarius non sit minor, nec inhabilis: imò debet esse habilis ad officium exercendum. Et resignans debet vivere viginti integros dies post factam renuntiationem, & resignatarius debet intra septuaginta dies à renuntiatione facta eam Pro Regibus, vel Præsidibus Regiarum Auditoriarum præsentare, & confirmationem in Supremo Indiarum Consilio obtinere intra sex annos, qui pro renuntiationibus in his Insulis factis, sunt assignati. Renuntiatio debet regularitèr in publico instrumeto conscribi, nec potest probari per testes. In prima renuntiatione debet tribui Regi dimidia pars pretij dicti officij, in ulterioribus renuntiationibus tertia pars tribuitur. Quod si renuntians moriatur intra 20. dies à Lege præscriptos, vel resignatarius renuntiationem præsentet, elapsis septuaginta diebus, officium creditur beneficio Regis vacare: ac proinde ejus beneficio venditur, quin renuntians, nec resignatorio aliquid detur. Si renuntians velit officium vendere minori pretio in fraudem fisci; Regius Fiscalis petet, quod illud officium nomine Regis vendatur, & renuntians tribuetur dimidia pars pretij, si est prima renuntiatio, vel tertia, in ulterioribus renuntiationibus, sed quidem non pretij, in quo venditur nomine Regis, sed tantum dimidia, vel tertia pars illius pretij, in quo ipse dolose vendere volebat, ne ex sua fraude commodum reportet. Quæ omnia late constant ex L. 8. tit. 2. lib. 7. R. C. & ibid. Accv. Et ex tit. 20. & 21. lib. 8. R. Ind. Bobadill. Polit. lib. 3. cap. 8. ex n. 285. Solorz. de Jur. Ind. t. 2. lib. 5. cap. un. ex n. 99. Escal. Gazofil. L. 2. part. 2. cap. 10.

TIT. X.

De Supplenda negligentia Prælatorum.

197 Negligentia Prælatorum interiorum in beneficijs conferendis, siue illi Prælati sint Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Archidiaconi, vel etiam Parochus, siue Capitulum, Collegium, seu Congregatio jurisdictionem Ecclesiasticam exercens, suppletur per Superiores Prælatos gradatim, ne beneficia dum vacant, nec jura eorum sint in incerto; arg. C. 41. de Elect. Qui ergo non

eligit, vel instituit intra tempus præfixum à jure, impedimento legitimo cessante, C. 5. de Consec. Præb. vel indignum eligit ad beneficium, privatur pro ea vice jure conferendi, vel eligendi, & devolvitur ad Superiorem, C. 3. b. t. C. 2. de Consec. Præbend. Et quidem ad immediatum, & cum omnibus qualitatibus beneficio annexis, tum quoad personas eligendas, tum quoad tempus intra quod est eligendum: nam Superior, ut subrogatus induit naturam ejus, cui subrogatur, C. 41. de Elect. L. 10. §. 2. ff. Si quis cautione. Si collatio Superioris ob aliquod impedimentum non subsistat, jus conferendi descendit ad Ordinarium collatorem. Si Papa conferat, licet inutilitèr, per appositionem manus Papalis ipsi manet beneficium reservatum, quin ab alio possit conferri, Gonz. in Reg. 8. Cancell. §. 3. Proem. n. 146.

198 Si ergo inferiores Prælati non conferant beneficia intra tempus à jure præscriptum, tunc Prælati Superiores illa debent conferre jure devoluto, seu devolutivo, quod aliqui caducum vocant. Tempus ad conferendum inferioribus assignatum incipit currere à die notitiæ vacationis, C. 3. b. t. nec currit legitime impedito, C. 41. C. fin. de Elect. L. 8. tit. 16. p. 1. Nam hoc jus devolutionis est introductum ad coercendam negligentiam inferioris, quæ nequit absque scientia, & notitia vacationis dari, C. 2. de Const. post notitiam tamen currit de momento ad momentum, ac proinde eo elapso, statim, nulla prolata sententia negligens privatur eligendi facultate, C. 2. fin. b. t. ac per consequens electio, vel collatio ab eo facta nulla est ex defectu potestatis, C. fin. h. t. L. 8. tit. 16. p. 1. ibi: *Ende qualquier Prelado, que los non diese fasta esse plazo, pierde el derecho que havia de darlos.* Hinc est, quod cum ad Superiorem sit devoluta potestas, non potest à negligente mora emendari in Superioris præjudicium, & solum poterit talis electio, vel collatio post terminum facta sustineri ex R. Pontificis dispensatione, ut in C. 4. b. t. Gonz. in C. fin. b. t. ex n. 10. Hoc jus devolutivum habet locum in omnibus beneficijs Ecclesiasticis, Regularibus, & Sæcularibus, Cl. un. b. t. & siue per electionem, siue per præsentationem, vel collationem conferantur. Si inferior Episcopo, non tanquam Patronus, sed aliquo speciali jure habeat facultatem eligendi, si negligens sit devolutum jus eligendi ad Episcopum, si vero ille sit exemp-

nis, devolvitur ad R. Pontificem: idem est, quando Episcopus est exemptus, C. 3. b. t. Si electio tantum ad Episcopum, non exemptum, & quidem jure proprio, & ordinario pertinet, si negligens sit, ad Capitulum ob rationem communicationis, quod inter Capitulum, & Episcopum est, devolvitur, C. 2. de Consec. Prob. si tamen electio ad Episcopum aliquo jure speciali, vel ex delegatione pertineat, devolutio fit ad Archiepiscopum. Nam Capitulum non habet communicationem cum Episcopo in his, quae jure speciali conveniunt. Si electio ad Capitulum Cathedralis spectet, etiam Episcopus, ut Canonice tali electioni possit interesse, negligente Capitulo ad Episcopum devolvitur electio. Si vero ad Capitulum, & Episcopum simul spectet, per ipsum negligentiam ad Archiepiscopum devolvitur electio, C. 15. de Consec. Prob. ibi: *Quod si vos, & idem Archiepiscopus intra tempus praescriptum circa hoc negligentes extiteritis, sicut nec ab illo ad vos, ita nec a vobis ad illum potestas devolvitur conferentia, sed secundum statuta Lateranensis Concilii, ad Superiorem transit donatio, nisi forte Archiepiscopus, non ut Praelatus, sed ut Canonicus vobiscum jus habeat conferendi.* Et in hoc casu cum dolo se impedierit, dolus est suffragari non debet. Quando collatio, vel electio pertinet ad Episcopum, & Capitulum simul, uno eorum effectio inhabili, ad alium pertinet, & devolvitur collatio, vel electio, C. un. Ne Selevae. in 6. quae omnia constant ex L. 9. tit. 16. p. 1. Gonz. in C. fin. b. t. n. 15.

199. Si Ecclesia exempta immediate subiecta Pontifici negligat intra tempus legitimum Praelatum eligere, devolvitur haec potestas ad Papam. Si non sit exempta, & sit Cathedralis devolvitur ad Archiepiscopum: si inferior, Regularis, vel Secularis, ad Episcopum devolvitur, C. 41. de Elect. quo corrigitur jus antiquum in C. 12. de Consec. Prob. Si Patronus Laicus negligat intra quadrimestre praesentare, supplebit Superior (etiam si non sit Episcopus) ad quem spectet instituire praesentatum, C. 3. C. 27. de Jur. Patron. Patronus Ecclesiasticus, etiam si Laico jus Patronatus adquisierit, semelre habet ad praesentandum, C. un. §. 1. de Jur. Patr. in 6. quod si negligens sit, jus praesentandi, & conferendi devolvitur ad ordinarium collatorem: a fortiori erit habendum pro Ecclesiastico jus patronatus mixtum, cum prevaleat, quod magis dignum est; arg. C. un. §. 1. de Jur. Patr. in 6. Gonz. in C. fin. b. t. n. 10. Nostris Re-

gibus non nocet lapsus quadrimestris, licet intra ipsum non praesentent ipsi, vel eorum Officiales ad Ecclesias Cathedrales, vel alia beneficia juris patronatus, sive in Hispania, sive in Indijs, eo quod pluribus, maximeque occupationibus impeditis tam in bello, quam in pace, non possit ad negligentiam imputari, si non praesentent tempore praescripto: imò maxime eis indulgendum est arg. C. 5. de Consec. Prob. Solorz. de Jur. Indiar. t. 2. lib. 3. cap. 3. n. 49. & 50. alios citans.

200. Cum generaliter prohibeatur Archiepiscopo exercere jurisdictionem in subditos suffraganeorum, C. 11. de Offic. Ordin. nisi expressè ipsi concedatur, C. 1. b. t. in 6. non potest Archiepiscopus supplevere negligentiam Episcopi in administratione iustitiae, vel officij cognoscendo de causis subditorum Episcopi in prima instantia, vel eos condemnando, excommunicando, absolvendo, ordinando, &c. possunt tamen Aconomos constituere ex dispositione, Text. in C. 3. q. 3. Si Episcopus ob negligentiam nolit, vel ob suspensionem, vel excommunicationem non possit ad suum officium pertinentia exercere, recurret Capitulum ad Papam, tanquam universalem Pastorem, ut vel compellat, vel absolvat, vel provideat, C. 17. C. 18. q. 3. Quando Episcopus est ab hostibus captus, vel amens, cum tunc perinde sit, ac si Sedes vacaret, jurisdictione in Ecclesiam, & Diocesim devolvitur ad Capitulum, C. 3. b. t. in 6. Si ille qui alicui communitati praesert, sit in officio negligens potest Superior illi dare idoneum Curatorem, C. 2. b. t. in 6. Ecclesia Cathedrali vacante solus Papa Visitatore deputat, nisi forte Capitulum in spiritualibus, & temporalibus negligentem, aut perperam administret: nam tunc Archiepiscopus, vocato Capitulo, causaque cognitione super hoc praemissa, Visitatore, seu Administratorem deputat. Et quidem deputatus a Papa confert beneficia, quae ad collationem pertinent Episcopi: secus deputatus ab inferiori, C. fin. b. t. in 6. Si Episcopus ter requisitus renuit benedicere Abbatibus, illi Subditos, possunt hi suos Monachos benedicere, C. 1. b. t. Sed hodie vel nulla indigent benedictione Abbatibus Monachales, vel possunt quemcumque Episcopum, vel suum Generalem, vel Vicarios ab eo deputatos pro benedictione accedere. Ex Consec. Innoc. VIII. & Clem. VIII.

TIT. XI.

De Temporibus ordinationum, & qualitate Ordinationum.

201. Non agimus hic de ordine in ea latitudine, in qua a Div. August. dicitur, quod est parium dispariumque rerum, sua cuique tribuens dispositio; sed pro illa potestate, quam Clerici recipiunt ad ministrandum Altari. Ordinatio est ipsa actio, seu caremonia sacra, per quam libenter ea potestas confertur. Ordo enim est signaculum quoddam Ecclesiae, per quod spiritualis potestas traditur ordinato, juxta Mag. sentent. in 4. D. 24. q. 1. Et explicat D. Thom. ibid. q. 1. art. 1. q. 2. dicens: *Quod definitio Magistri duo ponit: signum exterius, ibi: Signaculum quoddam, & effectum interiore ibi: per quod spiritualis potestas, &c.* Praedictum ordinationem esse Sacramentum a Christo D. institutum est de fide contra Lut. Illyric. Kemnitium, & alios Haereticos, qui negant ordinem esse Sacramentum apud Bellarm. Et est definitum in Trid. sess. 7. de Sacram. in gener. Can. 1. & sess. 23. cap. 3. & Can. 3. Hoc Sacramentum fuit institutum in nocte cenae: Nam postquam Dominus suum Sacratissimum Corpus Discipulis dedit, addidit: *Hoc facite in meam commemorationem*, Luc. 22. v. 19. Et tunc hoc Sacramentum fuit institutum; Barbos. de Offic. Episc. alleg. 2. n. 2. plures citans.

202. Sacramentum ex D. August. in C. 32. de Consec. D. 2. est invisibilis gratia visibilis forma. Ita & Mag. in 4. D. 1. q. 1. quae definitio convenit ordini, consequenterque est Sacramentum, gratiam confert, 1. ad Timot. 4. ibi: *Noli negligere gratiam, quae est in te, quae data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presby. erij, & characterem imprimi, sicut baptisimus, & confirmatio*, Trid. sess. 23. cap. 4. & Can. 4. Et quamvis omnes ordines physice distinguantur, omnes constituunt unum tantum Sacramentum moraliter per aggregationem, & ratione finis, ad quem ordinantur, nempe ad constituendum idoneum Eucharistiae Ministrum; & per quos gradatim ascenditur. Et licet in quolibet ordine distinctus imprimatur character, omnes simul faciunt, & integrant unum characterem ordinis, Div. Bonav. in 4.

D. 24. p. 2. art. 1. q. 1. & 2. & 3. Laur. lib. 6. p. 2. n. 22. 11. Ex his, quinque primae appellantur *minores*, caeteri autem *maiores* vocantur, & etiam *sacri*: habentque votum castitatis annexum. Audiamus Divum Hieronymum sic de ordinibus loquentem, in C. 1. D. 21. *Generaliter Clerici numerantur omnes, qui in Ecclesia Christi deservunt; quorum gradus, & nomina sunt haec. Ostiarius, Psalmista (id est prima tonsura initiatus, qui, & dicitur Cantor in C. 20. D. 23. l. 11. tit. 6. p. 1.) Lector, Exorcista, Acolytus, Subdiaconus, Diaconus, Presbyter, Episcopus. Eisdem numerat R. N. Alphonus in Praem. tit. 6. p. 1. ibi: *Nove ordines de Angelis ordeno nostro Senior Dios en la Iglesia Celestial, es puo a cada una de ellas en su grado, e dio mayorias a los unos sobre los otros, e pafolos nomes segan sus officios: ende a semejanza de esto ordenaron los Santos Padres en la Iglesia terrenal nueve ordenes de Clerigos.* Communis enim sententia Canonitarum est, ordines esse novem, contra T. I. qui septem tantum, esse contendunt. Et quia solum de prima tonsura, & Episcopatu dubitatur, cum in caeteris non detur dissidium, breviter meum dictamen aperiam.*

203. Plurimi negant primam tonsuram, esse ordinem, secuti Mag. sent. in 4. D. 24. q. 2. & ibid. D. Thom. art. 1. q. 2. D. Bonav. p. 2. art. 2. q. 2. a quibus invitus, & dolens discedere cogor: neque assero, primam tonsuram, seu psalmistatum esse ordinem, & Sacramentum, secutus in hoc Sacros Canones, Div. Hieronymum, R. N. Alphonus, & alios. Nam tonsuratus, cantor, seu psalmista inter Clericos numeratur, in C. 2. D. 44. Can. 25. Apost. C. 1. D. 77. Trid. sess. 21. de Ref. cap. 1. Pontif. Rom. in tit. de Ordin. confer. Deinde Innoc. III. interrogatus, an Clericatus ordo in tonsura coneratur, discrete respondit in C. 11. de Etate, & qualitate. *per primam tonsuram, juxta formam Ecclesiae datam a talibus Clericalis ordo confertur Bonif. VIII. in C. 2. de Penis in 6.* Instituit: quod in degradatione auferat Episcopus Clerico omnia vestimenta, inchoando, & descendendo gradatim, degradationem continet usque ad primam vestem, quae datur in collatione tonsurae. Item Sacra Congregatio respondit, primam tonsuram imprimere characterem, ac iterari non posse, quod praecipue probatur ex Const. Innoc. XII. Speculatorum, 4. Nov. 1694 ubi: *Characterem Clericalem suscipere, ait, tonsuratum. Denique prima tonsura habet propriam materiam, formam, & Ministrum: quid ergo*